

Frågan är din – om genomströmning i yrkeshögskolan

Margareta Landh
2021-09-22

1

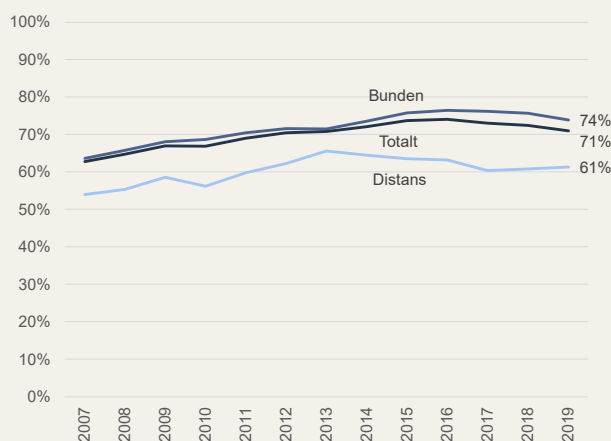
Detta ska jag prata om

- Hur ser det ut med examensgraden i yrkeshögskolan?
- Vad påverkar examensgraden? Vilken kunskap har MYH?
- Hur ser det ut med s k fullföljare? Vad vet ni om dem?
- Hur ser det ut i högskolan?
- Vilka åtgärder ger resultat?

2

Examensgrad

71 % examensgrad 2019

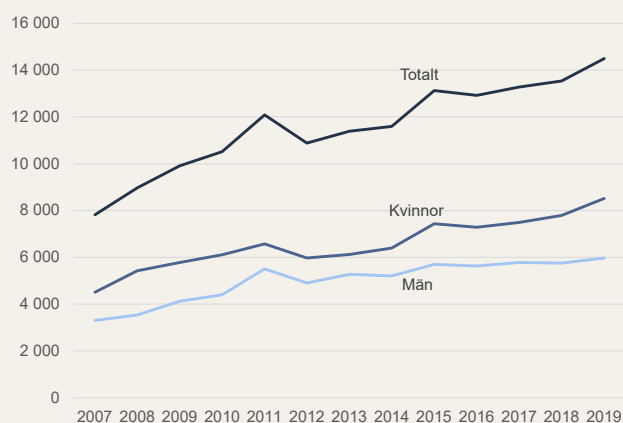
Examensgrad minskat sedan 2016, både för bunden och distans.

Andelen avhoppare ökat sedan 2016. Andelen fullföljt utan ta examen oförändrad.

3

Examinerade

14 500 examinerade 2019

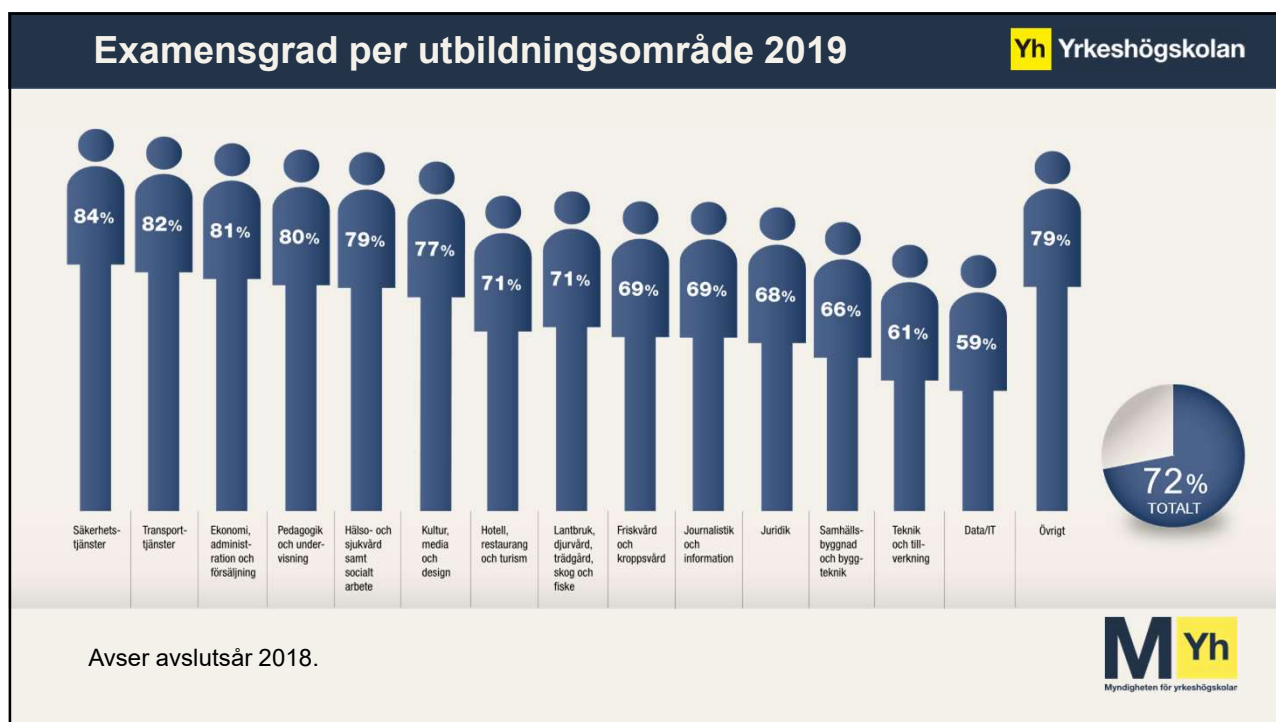
+ 7 % examinerade jämfört med 2018

Expansionen kan till viss del bidragit till ökningen men effekten större kommande år.

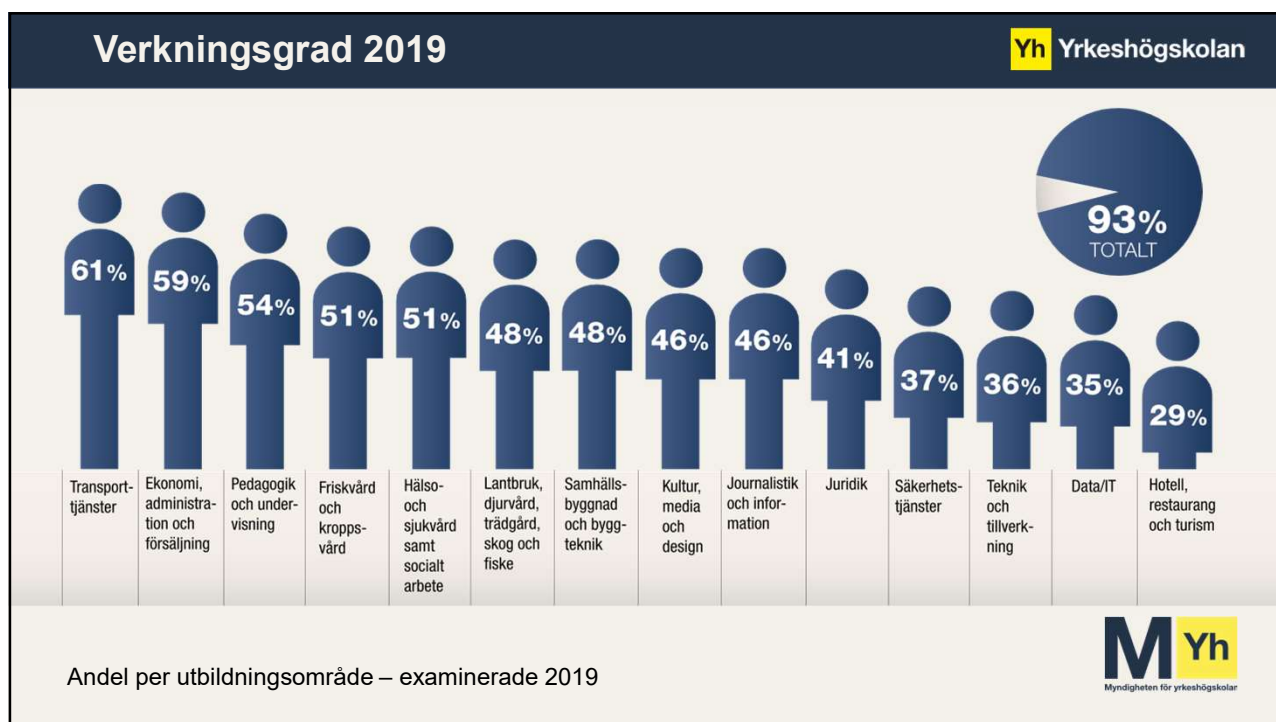
17 100 examinerade förväntas det preliminärt bli 2020 (eftersläpning statistik nov 2020).

4

5

6

Avhoppare och fullföljare

- Drygt 10 procent av antagna studerande är fullföljare
- Majoriteten har inte godkänt på standardkurser
- Näst vanligast är att fullföljarna har icke godkänt i examensarbete
- 62 procent har icke godkänt på någon LIA-kurs
- Det finns variationer mellan utbildningsområdena

7

Tidigare gjorda rapporter och utredningar – många interna har gjorts (21)

- **Examensgraden - allmänt i YH**
(hur den sett ut över tid, vad som påverkar samt vilka som söker, vem tar examen och hur det går det sedan?)
- **Fullföljare och avhoppare**
(var finns de, hur har det sett ut över tid, vilka kurser klarar de inte och hur många poäng klarar de? När hoppar de av? Vilka modeller ska användas för att analysera genomströmning?)
- **Utbildningsområden och region**
(2 studier inom Data/IT, en som fokuserar på genomströmningen inom Teknik och tillverkning i Skåne samt en om Trafikflygare)
- **Särskilda insatser**
(översyn av distansutbildningar, kartläggning av svenska med yrkesinriktning, YH-utbildning med möjlighet till utökat stöd, BFU, reviderad examensordning)
- **Att mäta effekt**
- **Övrigt**
(ökad examen – förstudie våren 2019 av Q, högskolestatistik – examensgraden är inte så hög bland icke legitimerade yrken)

8

Genomförda insatser – många insatser har gjorts

- Ekonomiska insatser
(startbidrag, genomförandebidrag, BFU, SPS och höjd schablonnivå)
- Beslut om förlängt YH och förändring av förkunskapskrav t ex inom Data/IT
- Fördjupade kvalitetsgranskningar samt uppföljande kvalitetsgranskningar samt flera kvalitetsfrämjande insatser i form av webinarium
- Workshop med utbildningsanordnare och bransch för att diskutera varför det är låg examensgrad och vad man kan göra åt det inom IT-området
- Arbetslivsträffar – seminarier för arbetslivet för att stärka engagemanget i ledningsgruppen
- Webinarium
(bl a om rekrytering och examinationsgrad och om kurser och kurspaket)
- Flera seminariedagar har genomförts
- Stödjande insatser
(t ex information, material, föreläsningar, seminarium, film)

9

Vad påverkar examensgraden?

Sammantaget pekar de tidigare gjorda utredningarna/rapporterna på att det som främst påverkar examensgraden är:

- studerandes prestationer
- utbildningsutbudet och dess förändringar
- antalet sökande per plats
- socioekonomiska faktorer hos de sökande
- utbildningens genomförande
- arbetsmarknadsrelaterade faktorer
- sociala faktorer

10

Insatser under 2020/2021

Studenter på flera utbildningar vid första rekvisitionstillfället

Bedriva studier och CSN

Uppföljning av beslut om att få ingå ytterligare begränsad tid i yrkeshögskolan

Löpande uppföljning av andel avklarade poäng

Examensgrad för utbildningar som avser reglerade yrken

Jämförelse med examensgraden i högskolan

Intervjuer med utbildningsanordnare för att finna goda exempel

Webbinarium

11

Hur ser det ut i högskolan?

- Professionsprogrammen har högre examensgrad än de teoretiska
- Legitimationsyrken har den högsta examensgraden om man bortser från lärare
- Barnmorskeprogrammet har den högsta genomströmningen
- Lägst har fristående kurser
- Tidiga avhopp varierar mellan programmen – lägst på läkarprogrammet, högst på ämneslärarprogrammet
- Män hoppar av i högre utsträckning – särskilt på kvinnodominerade utbildningar
- Examensgraden har ökat under pandemin

12

Vad funkar i praktiken?

- Många behöriga sökande
- Rätt förväntningar
- Tidig förståelse för vad yrket innebär
- Bygga relationer i utbildningen – ”vi ska igenom detta tillsammans”
- Mentorer från studerande som går andra året
- Fokus på grupparbeten – klasskamraterna är kommande kolleger
- Flera sätt att på pröva kunskap på

13

Reflektion

- Att det finns mycket forskning om vad som påverkar examensgraden
- Att det finns relativt få studier som visar vad det är som konkret i genomförandet bidrar till en högre examensgrad
- Anordnarna själva nämner t ex att studerandegruppen har ett gemensamt mål, har rimliga förväntningar på yrkesrollen, att jobba i team och bygga relationer mellan studerande påverkar genomförandet
- Att MYH borde sätta nyckeltal i intervaller för respektive inriktning som visar vilken examensgrad som ska vara uppnådd för att få en föregångare beviljad, att MYH är tydlig med om vad en tillräckligt hög examensgrad är

14

Vad är slutsatsen utifrån arbetsgruppens utredningar?

Utifrån den samlade kunskapen kom arbetsgruppen fram till att:

- det är svårt att finna några övergripande insatser som direkt kan påverka genomströmningen då avhopp består av en rad flera komplexa orsaker
- informations- och stödinsatser ger de bästa (och till och med kanske också de enda) möjligheterna att bidra till ökad examensgrad
- myndigheten har då möjlighet att lyfta fram goda exempel och särskilt uppmärksamma goda exempel för de grupper som har lägre examensgrad än genomsnittet.
- Likaså att lyfta det systematiska kvalitetsarbetets vikt för individen i det här sammanhanget

15

Förslag till åtgärder

Arbetsgruppen föreslår att myndigheten:

- fortsätter med informations- och stödinsatser i form av t ex kortare webinarium utifrån olika teman gällande genomströmning och där systematiskt kvalitetsarbete lyfts som en framgångsfaktor
- genomför intervjustudien avseende fullföljare i syfte att öka kunskapen om vad de själva ansett sig behövt för att fullfölja utbildningen med examen då det finns få studier på detta område
- genomför en liknande intervjustudie men bland avhoppare, även det för att öka kunskapen och för att det finns få studier inom området
- utreder möjligheten att löpande följa upp avhoppare, dels ur ett ekonomiskt perspektiv, dels för att få mer kunskap och utifrån det kunna finna lämpliga åtgärder
- systematiserar och analyserar den kunskap vi redan har om mönster och samband genom kvalitetsgranskning och tillsyn
- inför differentierade nyckeltal exempelvis för olika typer av utbildningar såsom examensgrad, andel utnyttjade platser etc. för yrkeshögskoleutbildningar avseende resultat för användning i bedömningsprocessen
- inför differentierad uppföljning av yrkeshögskoleutbildningar exempelvis smala yrkesområden, korta YH m m

16

Tack för uppmärksamheten

